

Medborgarskolan Stockholmsregionen
johan.adler@medborgarskolan.se

2019-04-30
1 (19)
Dnr 2018:8492

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Kulturama gymnasium i Stockholms kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Kulturama gymnasium avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Kulturama gymnasium i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i *låg utsträckning* skolans utveckling.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar och breddar sin uppföljning av skolans verksamhet till att omfatta även jämställdhet, undervisningens genomförande och förutsättningar, samt att rektorn gör personalen delaktiga i det systematiska kvalitetsarbetet.

Undervisning

Undervisningen främjar i *hög utsträckning* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i *hög utsträckning* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i *hög utsträckning*.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 30 oktober 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till joan.duvdal@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2018:8492) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn inte följer upp verksamheten i tillräcklig utsträckning samt att personalen inte är delaktiga i skolans systematiska kvalitetsarbete. Därtill är rektorns ledning av det pedagogiska arbetet på skolan svag.

Granskningen visar vidare att det på skolan inte bedrivs ett strategiskt jämställdhetsarbete som leds av rektorn.

Rektorn följer upp och utvecklar verksamheten i begränsad omfattning

Granskningen visar att rektorn visserligen följer upp och analyserar delar av utbildningens resultat, elevernas upplevelse av trygghet och studiero samt identifierar utvecklingsområden och vidtar åtgärder, men uppföljningen av resultaten är begränsad och involverar personalen endast i mindre omfattning. Det finns på skolan en struktur för arbetet avseende uppföljning, analys och att vidta åtgärder, men uppföljningen av resultat är inte bred och begränsas till andelen elever med betyget F i vissa kurser, andelen elever som tar gymnasieexamen och elevernas meritvärden. Exempelvis saknas en uppföljning och analys av måluppfyllelsen och betygsspridningen inom samtliga ämnen fördelat mellan årskurser, samt en systematiserad uppföljning av lärarnas undervisning och skolans arbete med trygghet. Rektorn gör i viss mån elever, lärare och elevhälsa delaktiga i uppföljning och analys av utbildningens förutsättningar och kunskapsresultat. Till exempel lämnar vissa lärare en kort sammanfattning av betygsutfall och kursutvärdering till rektorn, men det framkommer i intervjuer med lärare att de inte får någon feedback från rektorn och inte vet hur rektorn använder sammanfattningarna. Det finns exempel på att rektorn utvecklar verksamheten genom att följa upp och analysera utbildningens resultat, identifiera utvecklingsområden och vidta åtgärder. Rektorn har exempelvis identifierat låga resultat i kursen matematik 1b och har tillsammans med elevhälsan analyserat orsaken till detta och därefter vidtagit åtgärder. Skolan har, genom resultaten från elevenkäter och kursutvärderingar, konstaterat att elever upplevt kunskapskraven som otydliga i vissa praktiska-estetiska kurser och därför har de arbetat med att tydliggöra kunskapskraven för eleverna. Även representanterna för elevhälsan beskriver i intervju hur de är delaktiga i att följa upp och analysera elevresultat, både på individ- och gruppnivå. Till exempel screenar elevhälsan elevernas kunskaper i ämnet matematik för att bedöma om eleven uppnår kunskapskraven för matematik årskurs nio. Rektorn uppger i intervju att han följer upp undervisningen genom samtal med lärare, auskultation, enkätundersökningar, möten i elevhälsan och samtal med elever och vårdnadshavare. Flera lärare säger att rektorn inte genomfört lektionsobservationer i deras klasser och resultaten från Skolinspektionens personalenkät indikerar också att personalen vid Kulturama gymnasium i relativt låg utsträckning

uppfattar att rektorn följer upp lärarnas arbete och genomför relevanta förändringar utifrån en sådan uppföljning.¹

Rektorns styrning och ledning av skolans jämställdhetsarbete är otydlig

Granskningen visar att det på skolan bedrivs ett medvetet jämställdhetsarbete, men att skolans arbets- och förhållningssätt i detta avseende inte uttalat kan härledas till rektorns styrning och ledning. I intervjuer med elever och lärare framkommer det tydligt att eleverna upplever att alla behandlas lika på skolan oavsett kön eller könsidentitet. Resultaten från Skolinspektionens elevenkät indikerar också att elever vid Kulturama gymnasium i högre utsträckning än elever i genomsnitt uppfattar att det på skolan bedrivs ett jämställdhetsarbete.² Arbetet med jämställdhet består exempelvis av att lärare ofta diskuterar jämställdhet med eleverna på lektionerna. Det framkommer i intervjuer att de bland annat diskuterat historiska kvinnor, kvinnliga konstnärer, feminism samt olika aktuella frågeställningar avseende jämställdhet. Vidare genomförs pronomenrundor på skolan då eleverna får möjlighet att informera om sin könsidentitet och elever och lärare beskriver också att skolan har ett omklädningsrum för tredje kön samt ökönade toaletter. En förstelärare har också i uppdrag att arbeta med mångfald. Sammanfattningsvis ger intervjuade elever och lärare exempel på hur lärare arbetar med jämställdhetsfrågor i undervisningen eller att de på förekommen anledning tar upp jämställdhetsfrågor under mentorstid. Det framgår dock att detta oftast sker på initiativ av elever eller lärare och ingen av de intervjuade kan beskriva på vilket sätt arbetet styrs, följs upp eller leds av rektorn, mer än genom uppdraget till försteläraren.

Rektorn ger viss ledning i hur det pedagogiska arbetet ska organiseras och bedrivas

Granskningen visar att rektorn, till viss del, styr det pedagogiska arbetet samt ger lärarna vissa förutsättningar till kollegialt samarbete. Granskningen visar dock även att skolans organisation med rutiner och arbetssätt är otydlig för lärarna. Exempel på

¹ Det samlade indexet för Kulturama gymnasium var 5,4 av 10 (där ett högt indexvärde indikerar en hög skattning) avseende frågan " Rektorn ser till att uppföljningen av mitt och mina kollegors arbete leder till relevanta förändringar i arbetsätt" (att jämföra med index 6,2 för samtlig pedagogisk personal i gymnasiet). Skolenkäten hösten 2017.

² Det samlade indexet för Kulturama gymnasium var 7,1 av 10 (där ett högt indexvärde indikerar en hög skattning) avseende frågan " I min skola pratar vi om jämställdhet mellan könen" (att jämföra med index 5,9 för samtliga elever i år 2 gymnasiet). Skolenkäten hösten 2017.

kollegialt samarbete är att lärare har samverkat kring arbetet med källkritik så att eleverna ska känna igen arbetet oavsett lärare och ämne. Det finns också vissa förutsättningar och forum för lärarna på skolan att utveckla det pedagogiska arbetet, men rektorn styr inte arbetet. Rektorn har avsatt 2,5 timmar i veckan för kollegial samverkan mellan lärarna, men lärarna berättar att graden av samverkan varierar hos arbetslag och ämneslag samt att rektorn inte styr eller följer upp arbetet. Resultaten från Skolinspektionens personalenkät indikerar också att personalen vid Kultutama gymnasium i lägre utsträckning än personal i genomsnitt uppfattar att rektorn tar ansvar för det pedagogiska arbetet på skolan.³ Granskningen visar vidare att ansvarsfördelning och rutiner är otydliga för vissa arbetslag på skolan. Ett exempel på detta är att flera lärare berättar att de i praktiken saknat en "närmaste chef" under det senaste året då samtliga arbetslag inte längre har någon biträdande rektor tilldelad sig. Som en konsekvens av avsaknaden av biträdande rektorer har vissa roller på skolan blivit otydliga och det formella ansvaret för vissa områden, som tidigare biträdande rektorer har ansvarat över, har inte tydligt överförts till andra personer. Det är enligt flera lärare exempelvis en otydlighet var ansvaret för elever med en problematik ligger. Lärare uttrycker osäkerhet kring vad som är lärarens, mentorns respektive elevhälsans ansvar. Flera lärare uppger att det finns rutiner för hur saker fungerar på skolan, men några lärare uppger att dessa rutiner är otydliga för dem. Det framkommer vidare i granskningen att rektorn tar ansvar för att introducera obehöriga lärare genom att exempelvis ge obehöriga lärare en behörig lärare som mentor. Rektorn har också tydligt arbetat för att höja andelen behöriga lärare. Till exempel har flera obehöriga lärare deltagit i kompetensutveckling (VAL) för att erhålla lärarlegitimation och i skolenhetens kvalitetsredovisning framgår att andelen legitimerade lärare har ökat varje läsår sedan höstterminen 2015.⁴

³ Det samlade indexet för Kultutama gymnasium var 6,5 av 10 (där ett högt indexvärde indikerar en hög skattning) avseende frågan "Rektorn tar ansvar för det pedagogiska arbetet på skolan" (att jämföra med index 7,1 för samtlig pedagogisk personal i gymnasiet). Skolenkäten hösten 2017.

⁴ Kvalitetsredovisning Kultutama gymnasium, läsåret 2017/18, s. 3.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar och breddar sin uppföljning av skolans verksamhet till att omfatta även jämställdhet, undervisningens genomförande och förutsättningar, samt att rektorn gör personalen delaktiga i det systematiska kvalitetsarbetet.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn behöver se till att det bedrivs ett faktiskt kvalitetsarbete som omfattar uppföljning av skolans hela verksamhet samt att personalen involveras i uppföljning, analys och i arbetet att identifiera relevanta utvecklingsområden. Granskningen visar att rektorns uppföljning är begränsad och att den inte omfattar uppföljning av hur undervisningen genomförs. Det saknas även en medverkan av personalen i kvalitetsarbetet.

För att kvalitén i skolans undervisning ska utvecklas krävs att verksamheten ständigt prövas, resultat följs upp, utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.⁵ Uppföljningen ska vara systematisk, kontinuerlig och löpande. Det här innebär att uppföljningen inte enbart kan ske i slutet på en termin eller läsår. Rektorn har en central och viktig roll i att leda kvalitetsarbetet och det är viktigt att rektorn i kvalitetsarbetet inte enbart inkluderar svagheter i sin analys utan även tar fasta på de framgångsfaktorer som skolan har. Här ingår också att rektorn skaffar sig en god bild över hur lärare låter sin undervisning genomsyras av de värden som anges i läroplanen.⁶ Av skollagen följer att varje skolenhet systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbetet genomförs. Av Skolverkets allmänna råd framgår att det är

⁵ Läroplan för gymnasieskolan 2011, 1, Skolans värdegrund och uppdrag, Varje skolas utveckling

⁶ Läroplan för gymnasieskolan 2011, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Normer och värden

viktigt att rektorn följer upp hur arbetssätt och metoder i undervisningen påverkar elevers lärande och utveckling.⁷

Av granskningen framgår att rektorns uppföljning av undervisningen i sin helhet är begränsad. På Kulturama gymnasium behöver detta arbete därför utvecklas till att uppföljningen av undervisningen sker systematiskt och kontinuerligt. Rektorn har även ett tydligt ansvar för att sätta upp och kommunicera tydliga mål och förväntningar med fokus på elevers lärande, så att det är detta uppdrag som hamnar i fokus i lärarnas samarbete. I rektorns ansvarstagande ingår att etablera formerna för lärarnas kollegiala lärande, och att ge förutsättningar för lärarna att utveckla nya och alternativa upplägg och undervisningsmetoder. Rektorn behöver se till att undervisningen följs upp strukturerat och kontinuerligt genom exempelvis observationer eller kollegial auskultation. Vidare rekommenderar Skolinspektionen att rektorn breddar sin uppföljning av verksamheten, så att den även omfattar förutsättningar för genomförande av undervisningen.

Det är också viktigt att rektor gör elever, lärare och övrig skolpersonal delaktiga i uppföljningsarbetet.⁸ Av granskningen framgår att lärarnas medverkan i uppföljning och analys av skolans resultat på en övergripande skolnivå är begränsad. Rektorn behöver därför finna former för hur personalen kan göras delaktiga i kvalitetsarbetet. Det kan ske exempelvis genom medarbetarsamtal, rektors deltagande i program- och ämneslagsträffar, eller via andra forum och träffar där lärarna har möjlighet att delge sina erfarenheter. När personal upplever sig delaktiga i arbetet sker en förankring och ökad förståelse för verksamhetens problem, styrkor och förbättringsarbete.⁹

⁷ Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet, Skolverket 2015, s.28

⁸ 4 kap. 4-5 §§ skollagen (2010:800); Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet, Skolverket 2015, s.11ff

⁹ 4 kap. 4 § skollagen; Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet, Skolverket 2015, s. 21, 32, 37f

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter,

Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas

ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4

Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

De sammanfattande skälen för bedömningen är att granskningen visar att eleverna på Kulturama gymnasium ges en undervisning som är varierad, strukturerad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Vidare visar granskningen att undervisningens innehåll och arbetssätt är anpassad till aktuell elevgrupp och att det förekommer naturliga inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Undervisningen ger också elever möjligheter att reflektera över sitt lärande. Eleverna har även möjlighet att vara delaktiga i utvärdering av undervisningen.

Eleverna möter en strukturerad och varierad undervisning där lärarna ger eleverna stöd under lektionen

Granskningen visar att elever vid Kulturama gymnasium möter en balanserad undervisning där såväl arbetssätt som arbetsformer varierar och där lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd. Exempelvis framgår av intervjuer med elever, lärare och av lektionsobservationer att undervisningen består av diskussioner, arbete med olika läromedel och att elever arbetar såväl enskilt, i grupp och parvis. Vid de lektioner som Skolinspektionen observerar, samt i intervjuer med elever och lärare framkommer att lärare stöttar eleverna på olika sätt under lektionerna. Vid de lektioner som Skolinspektionen observerar ser utredarna att lärarna ger eleverna stöd till exempel genom gemensamma genomgångar, enskilda samtal och förklaringar samt genom att lärare går runt i klassrummet och hjälper eleverna. Granskningen visar också att lektionerna oftast har en tydlig inledning, då lektionsinnehåll och syfte presenteras men att det varierar bland lärare hur lektioner avslutas. Eleverna berättar i intervjuer att lärarna oftast ger information om undervisningens mål och syfte och att det är tydligt för eleverna vad de ska göra på lektionerna. Detta bekräftas också av Skolinspektionens lektionsobservationer. Skolinspektionen ser även i de lektionsobservationer som genomfördes att det varierar mellan lärare i vilken uträkning

lektionspasset innehåller en summerande avslutning. Skolinspektionen vill i sammanhanget påtala vikten av ett tydligt avslut på lektioner, där lärare tillsammans med elever summerar och reflekterar över det som har skett under lektionen. Syftet med avslutningen är att läraren sammanfattar undervisningens olika delar och relaterar eller återknyter till syftet med lektionen eller arbetsområdet för att innehållet ska uppfattas som meningsfullt för eleverna och för att eleverna ska vara medvetna om var de befinner sig i sitt lärande.

Resultaten från Skolinspektionens elevenkät¹⁰ och personalenkät¹¹ indikerar att elever och personal vid Kulturama gymnasium i lägre utsträckning än genomsnittet uppfattar att elever informeras om vad de ska göra på lektionerna, men det framgår i intervjuer med både elever och lärare att resultatet kan förklaras med att bedömningsprocessen för de estetiska ämnena kan vara svår för elever att tolka, speciellt under det första läsåret. I intervjuer med elever framkommer vidare att eleverna tycker att lärarna tydliggör för eleverna vad de förväntas göra samt beskriver vilka kunskapskraven är.

Undervisningen planeras och genomförs så att den utmanar och stimulerar eleverna
Av granskningen framgår att undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas till elevers behov och att lärarna stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Granskningen visar vidare att lärarna genomgående har höga förväntningar på eleverna. I intervju med lärare exemplifieras hur detta kan ta sig uttryck och att läraren utformat momenten så att det omfattar alla elever, men på olika svårighetsnivåer. Läraren kan till exempel ge enklare texter till några elever medan några andra elever får arbeta med vetenskapliga artiklar. Resultaten från Skolinspektionens elevenkät indikerar visserligen att elever vid Kulturama gymnasium i lägre utsträckning

¹⁰ Det samlade indexet för Kulturama gymnasium var 5,6 av 10 (där ett högt indexvärde indikerar en hög skattning) avseende frågeområdet "veta vad som krävs" (att jämföra med index 6,5 för samtliga elever i år 2 gymnasiet). Skolenkäten hösten 2017.

¹¹ Det samlade indexet för Kulturama gymnasium var 6,7 av 10 (där ett högt indexvärde indikerar en hög skattning) avseende frågeområdet "information om utbildningens mål" (att jämföra med index 7,2 för samtlig pedagogisk personal i gymnasiet). Skolenkäten hösten 2017.

än genomsnittet uppfattar att de kan få svårare uppgifter om de vill¹², men elever uppger i intervju att de får uppgifter med varierande svårighetsgrad. Det framkommer också i granskningen att det finns en "masterclass" som eleverna kan gå på för att få extra utmaningar i ämnet musik. Flera lärare uppger vidare att de uttrycker till eleverna att de har höga förväntningar på dem. Under besökta lektioner observerar Skolinspektionen vid flera tillfällen att lärarna bekräftar eleverna, ger dem feedback och uppmuntrande ord. I elevintervjuer uppger eleverna att de blir uppmuntrade av sina lärare och att lärarna tror på elevens förmåga.

Undervisningen utformas så att eleverna ges möjlighet att vara delaktiga i sitt eget lärande

Granskningen visar att undervisningen ger eleverna inflytande över arbetsformer och arbetssätt. Granskningen visar också att undervisningen ger möjligheter för eleverna att reflektera över sitt eget lärande. Resultaten från Skolinspektionens elevenkät¹³ och personalenkät¹⁴ indikerar visserligen att elever och personal vid Kulturama gymnasium i lägre utsträckning än genomsnittet uppfattar att elever har inflytande och påverkar undervisningen, men i intervjuer framkommer att lärarna inhämtar elevernas synpunkter vid såväl planering som genom utvärdering av undervisningen. Det sker bland annat genom att eleverna fyller i kursutvärderingar efter varje kursavslut och genom samtal efter avslutade moment i undervisningen. En lärare ger exempel på att de gjort ändringar i arbetet efter utvärderingen. Elever berättar i intervjuer att de kan ha inflytande i planeringsskedet till exempel genom att få vara med och bestämma om de ska få en stor uppgift eller flera små uppgifter samt hur det ska genomföras uppgiften. Då vissa elever inte vill prata inför flera personer kan de få välja att redovisa uppgifter i enskilda samtal eller i mindre grupp. Rektorn beskriver också att Kulturama

¹² Det samlade indexet för Kulturama gymnasium var 6,5 av 10 (där ett högt indexvärde indikerar en hög skattning) avseende frågeområdet "utmaningar" (att jämföra med index 7,0 för samtliga elever i år 2 gymnasiet). Skolenkäten hösten 2017.

¹³ Det samlade indexet för Kulturama gymnasium var 5,0 av 10 (där ett högt indexvärde indikerar en hög skattning) avseende frågeområdet "utmaningar" (att jämföra med index 5,8 för samtliga elever i år 2 gymnasiet). Skolenkäten hösten 2017.

¹⁴ Det samlade indexet för Kulturama gymnasium var 6,2 av 10 (där ett högt indexvärde indikerar en hög skattning) avseende frågeområdet "elevinflytande" (att jämföra med index 6,8 för samtlig pedagogisk personal i gymnasiet). Skolenkäten hösten 2017.

gymnasium arbetar med fokusområdet "delaktighet och motivation" genom att tydliggöra kursplaneringar och delaktighet i undervisningen för eleverna. Under besökta lektioner observerar också Skolinspektionen vid flera tillfällen att lärarna möjliggör för eleverna att reflektera över sitt lärande i undervisningen, till exempel genom kamratrespons.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att skolan på flera sätt arbetar för att skapa och bibehålla en god studiero, samt att skolan bedriver ett aktivt arbete för att skapa en trygg miljö.

Skolan bedriver ett väl fungerande arbete med att skapa studiero

Granskningen visar att lärarnas arbete med struktur och aktivt lärarstöd, samt skolans arbete med ordningsregler, förebygger problem med studiero. I intervjuer uppger både lärare och rektorn att det finns tydliga ordningsregler på skolan som är framtagna i samråd med eleverna och att eleverna varje läsår bjuds in till att ge synpunkter på ordningsreglerna. Granskningen visar också att lärarna kontinuerligt genomför åtgärder för att hantera studiestörande händelser. Elever, lärare och rektor berättar i intervjuer med Skolinspektionen att det är studiero på lektionerna, något som också bekräftas av Skolinspektionens lektionsobservationer. Lärare berättar att de arbetar med olika former av åtgärder och att de har kontinuerliga diskussioner kring studiero där de bland annat delar med sig av olika goda exempel. Elever berättar att lärare är bra på att hjälpa dem så att de kommer igång med arbetet och att lärarna är tydliga med vad eleverna ska göra, vilket förhindrar att det blir stökigt. Lärarna arbetar med klassrumsplacering och diskuterar med eleverna kring vad de ska göra om de har svårt att hantera ljudnivån, t.ex. ta en bensträckare. Skolan har också haft studiedagar med fokus på lektionsstruktur och miljön i klassrummet. Lärare berättar att vissa lärare har "mobildagis" för att elever ska lämna in sina mobiltelefoner under lektionstid och

därmed förbättra studieron. Granskningen visar även att elever kontinuerligt får utvärdera sin upplevelse av studiero och att studieron utvärderas i kursutvärderingar halvårs- och helårsvis. Resultaten från Skolinspektionens elevenkät visar att elever vid Kulturama gymnasium i högre utsträckning än genomsnittet uppfattar att de har studiero på lektionerna.¹⁵ I skolenhetens kvalitetsredovisning framgår även att andelen elever som upplever arbetsro har ökat mellan läsåren 2016-2018.¹⁶

Skolan bedriver ett fungerande arbete med att skapa trygghet

Granskningen visar att elever upplever att de känner sig trygga på skolan och att det finns arbetssätt bland lärare för att öka tryggheten. Genomförandet varierar dock bland lärarna och arbetet styrs inte av gemensamma förhållningsätt. I intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer att eleverna upplever att de känner sig trygga på skolan. I intervju med elever, elevhälsan, lärare och rektorn uppges att tryggheten till stor del beror på att rektorn gett mentorerna uppdrag att arbeta med trygghet och på mentorernas arbete med trygghetsövningar, lära-känna-varandra-övningar och värdegrundsövningar med eleverna. Det framkommer dock att hur trygghetsarbete ska genomföras inte är strukturerat och att det inte finns några krav på att just övningar för att skapa trygghet ska genomföras. Granskningen visar också att lärare diskuterar frågor om trygghet snarare i ämneslagen än på skolenhetsnivå. I intervjuer förklarar lärarna att de diskuterar tryggheten i ämnesgrupperna, och att de ibland uppmanas att lämna in underlag till rektorn, men att de inte får tillbaka någon feedback på underlaget. Resultaten från Skolinspektionens elevenkät visar att elever vid Kulturama gymnasium i högre utsträckning än genomsnittet uppfattar att de är trygga på skolan.¹⁷ Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att rektorn behöver säkerställa att det finns ett gemensamt förhållningssätt på skolan som styr arbetet

¹⁵ Det samlade indexet för Kulturama gymnasium var 6,3 av 10 (där ett högt indexvärde indikerar en hög skattning) avseende frågan "jag har studiero på lektionerna" (att jämföra med index 6,2 för samtliga elever i år 2 gymnasiet). Skolenkäten hösten 2017.

¹⁶ Kvalitetsredovisning Kulturama gymnasium, läsåret 2017/18, s. 9

¹⁷ Det samlade indexet för Kulturama gymnasium var 8,5 av 10 (där ett högt indexvärde indikerar en hög skattning) avseende frågeområdet "trygghet" (att jämföra med index 8,3 för samtliga elever i år 2 gymnasiet). Skolenkäten hösten 2017.

med att skapa trygghet och att det arbetet är förankrat hos all personal och följs upp av rektorn.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn följer upp och analyserar lärares bedömningar, samt att rektorn ger lärarna förutsättningar att sätta likvärdiga betyg.

Rektorn vidtar åtgärder för ökad likvärdighet i bedömningsarbetet

Granskningen visar att rektorn följer upp lärarnas bedömning, analyserar eventuella avvikelser samt för diskussioner med lärare utifrån dessa analyser. I intervjun med rektorn framkommer att rektorn varje läsår följer upp betygssättningen gällande alla ämnen och kurser. I slutet av varje läsår analyserar lärarna sin betygssättning och jämför med tidigare betygsutfall. Analysen skickas till rektorn och fungerar som utgångspunkt för ämneslagens diskussioner om hur bedömning och betygssättning kan utvecklas. Vidare analyserar och jämför rektorn enskilda lärares betygssättning vid varje läsårsstart. Om det finns skillnader mellan olika lärares betygssättning diskuteras den med rektorn. Resultaten från Skolverkets statistik indikerar att lärarna vid Kulturama gymnasium i lägre utsträckning än lärare i genomsnitt sätter lika kursbetyg som provbetyg.¹⁸ Resultaten från Skolinspektionens omdömning av nationella prov visar också att andelen delprov i Svenska 1 där lärarna vid Kulturama gymnasium gjort

¹⁸ Skolverket, Relationen mellan nationella kursprov och kursbetyg, vårterminen 2018

en lägre bedömning än ombedömaren är mer än dubbelt så hög som den genomsnittliga andelen.¹⁹ I intervjuer med lärare uppges att de efter att ha tagit del av ombedömningen pratade om hur de kan sambedöma mer. Det fanns fler F-betyg än vanligt år 2016. De har fortfarande en diskussion kring att de ligger lågt i bedömningen men lärarna tycker det är svårt att dra några generella slutsatser utifrån det. En lärare berättar att de gemensamt pratar inför de nationella proven och lärarna bedömer sin bedömningskompetens som bra. Rektorn uppger i intervju att det känns bra med ombedömningen och att de har använt resultatet för att utvecklas. I ämnet svenska anade rektorn en orsak och samband till resultatet vilket låg två år tillbaka i tiden och rektorn säger att den orsaken nu har åtgärdats. Rektorn har vidare infört sambedömningsdagar där ämneslagen får till uppgift att diskutera bedömning och betygssättning i sina kurser utifrån konkreta elevexempel för att skapa likvärdighet i bedömningarna på skolan. Rektor har till innevarande läsår tillsatt lektor med specialisering på bedömningsfrågor med fokus att stärka arbete med bedömningar och betyg på skolan. Detta har bl.a. inneburit att skolans alla profillag har läst de nya råden för betyg och bedömning från Skolverket (2018) och tillsammans diskuterat vilka åtgärder som måste vidtas.

Rektorn ger lärare förutsättningar att sätta likvärdiga betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärare förutsättningar att samverka kring bedömning och betygssättning. Rektorn planerar samverkan med andra skolor där exempelvis lärarnas undervisningsstoff samt bedömning diskuteras. Rektorn har också internt skapat förutsättningar för likvärdig betygssättning. Exempelvis får lärare som har nationella prov i sina ämnen samarbeta kring bedömning. Lärare bedömer också anonymiserade prov och elevarbeten genomförda av andra lärares elever, och vissa lärare går tillsammans igenom och diskuterar bedömning av elevernas kunskaper. I intervjuer med lärare uppges flera lärare att skolan har sambedömnings tillfällen under maj månad och för de estetiska ämnena genomförs betygskonferenser eftersom de är många lärare som undervisar samma elever och deras ämnen "går in i varandra". Bedömningsarbete vid Kulturama gymnasium har även skett i tvärgrupper under planerings- och studiedagar där ämneslärare har diskuterat och delat med sig av kunskaper och erfarenheter av bedömning och sambedömning. På skolan rättar

¹⁹ Skolinspektionen, Resultat från ombedömningen av nationella prov 2017. Delprov där Kulturama gymnasium gjort en betydligt lägre bedömning än ombedömaren är 20 % (jämfört med den genomsnittliga andelen som ligger på 9 %)

lärarna nationella prov tillsammans, genom att berörda lärare rättar varandras elevers prov. Det framgår dock av lärarintervjuer att i vissa arbetslag fungerar samverkan bra, medan det i andra arbetslag kan vara mindre samverkan då det inte finns andra ämneslärare att tillgå på skolan.

Rektorn uppger dock att han planerar samverkan med andra skolor gällande bedömning vilket kommer att bidra till att alla lärare framöver får någon att diskutera bedömning med.

På Skolinspektionens vägnar

X Ana-Maria Koci Spång

Ana-Maria Koci Spång

Beslutsfattare

Signerat av: Ana-Maria Koci Spång

X Johan Duvdal

Johan Duvdal

Föredragande

Signerat av: Johan Duvdal

I handläggningen av ärendet har även utredarna Lillie Eiriksdottir Bäckwall och Sara Afifi medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 9 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov

och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 6 december 2018 och den 10 december 2018. Besöket genomfördes av Johan Duvdal och Lillie Eiriksdottir Bäckwall.

Kulturama gymnasium är ett fristående gymnasium som vid tidpunkten för Skolinspektionens granskning har 507 elever. Kulturama gymnasium har estetiska programmet med inriktningarna bild och form, dans, estetik och media, musik samt teater. Huvudman för skolan är Medborgarskolan Stockholmsregionen med organisationsnummer 802006-0524. Skolan är belägen i Stockholms kommun.